

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Освітня програма	21355 Педагогіка вищої школи
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	21355
Назва ОП	Педагогіка вищої школи
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Юр`єва Катерина Анатоліївна, Гавриленко Тетяна Леонідівна, Тютюма Тетяна Сергіївна, Драч Ірина Іванівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	30.09.2021 р. – 02.10.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/38102>

Програма візиту експертної групи <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/38889>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП «Педагогіка вищої школи» в Ужгородському національному університеті відповідає Критеріям акредитації, а виявлені слабкі сторони не зменшують її значення. Освітні послуги надаються якісно та систематично у безпечних для викладачів і здобувачів вищої освіти умовах, з використанням сучасного матеріально-технічного забезпечення. В академічній спільноті закладу сформована культура якості освіти. Навчально-методичне забезпечення ОП, база практик гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Для здобувачів вищої освіти ОП передбачено можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії через вибір студентами навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством. Науково-педагогічний працівники, які забезпечують ОП, мають відповідний рівень кваліфікації та періодично підвищують свій професійний рівень.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

На основі вивчення наданих документів і відеоматеріалів, спілкування з фокус-групами та віртуального візиту до приміщень Ужгородського національного університету експертна група переконалася у наявності низки сильних сторін ОП «Педагогіка вищої школи» та позитивних практиках організації та провадження освітнього процесу. Серед них варто виділити такі: – не лише тяглість і наступність нинішньої версії ОП на основі попередніх, але й її розвиток з врахуванням особливості Закарпаття як полікультурного регіону, що підсилює унікальність програми; – активне залучення стейкхолдерів до удосконалення ОП; – реальна студентоцентрованість освітнього процесу на ОП, атмосфера взаємоповаги і партнерства між здобувачами вищої освіти та викладачами; – фіксація в робочих програмах навчальних дисциплін не лише передбачених стандартом ПРН, але й визначення на їх основі очікуваних результатів навчання; – доступність і чіткість Правил прийому на ОП; – чіткі і доступні процедури визнання результатів навчання в інших закладах освіти та правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті; – чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання здобувачів, вчасне інформування про них; – системність стимулювання професійного розвитку викладачів через визначення рейтингу викладачів, преміювання; – послідовність і систематичність реалізації політики Університету щодо забезпечення дотримання академічної доброчесності; – широкий доступ до програм перевірки на плагіат (деканат, бібліотека, Центр наукометрії та інформаційної підтримки досліджень, керівники магістерських робіт).

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

На основі вивчення наданих документів і відеоматеріалів, спілкування з фокус-групами ЕГ відмітила такі слабкі сторони ОП: – при проектуванні цілей та програмних результатів навчання недостатньо використані документи Європейського простору вищої освіти, Європейського дослідницького простору, ЮНЕСКО, в яких визначаються тенденції розвитку вищої освіти; недостатньо враховано кращий зарубіжний. Рекомендовано використовувати зазначені документи та кращі практики реалізації аналогічних освітніх програм в європейських країнах. Особливу увагу доцільно звернути на досвід високо рейтингових (у міжнародних рейтингах) університетів; – недостатньо логічна структурно-логічна схема ОП, спостерігається окреме дублювання тем у робочих програмах різних ОК. Рекомендовано удосконалити структурно-логічну схему, повніше відобразивши взаємозв'язки між ОК; – у текстах робочих програм ОК зустрічається застаріла термінологія. Рекомендовано оновити робочі програми з метою приведення у відповідність до чинного Закону України «Про вищу освіту» термінології, яка в них використовується; – у списках рекомендованої літератури ОК здобувачам вищої освіти пропонуються чимало застарілих джерел. Рекомендовано оновити списки рекомендованої літератури, додавши сучасні документи та наукові праці; – до керівництва виконанням магістерських досліджень залучаються особи, які не є фахівцями у галузі освітніх, педагогічних наук. Рекомендовано забезпечити залучення до керівництва магістерськими дослідженнями провідних фахівців і науковців у галузі освітніх, педагогічних наук; – епізодичне залучення зовнішніх професіоналів-практиків, роботодавців до проведення аудиторних занять. Рекомендовано систематично залучати до проведення аудиторних занять зі здобувачами зовнішніх професіоналів-практиків, роботодавців; – здобувачі освіти недостатньо залучені до науково-дослідної роботи, виявляють слабку публікаційну активність, не беруть участі в програмах академічної мобільності. Рекомендовано активізувати реалізацію освітньої парадигми «навчання через дослідження», активніше залучати здобувачів до участі в роботі наукових гуртків, студентських олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт тощо; пропагувати участь здобувачів освіти у програмах національної та міжнародної академічної мобільності; – обмежений перелік питань для опитування різних категорій зацікавлених осіб. Рекомендовано передбачити в опитуванні здобувачів вищої освіти питання стосовно задоволеності освітнім середовищем, доступом до інфраструктури університету, виявленням їх потреб та інтересів; в опитуванні випускників та роботодавців – стосовно їх конкретних пропозицій щодо удосконалення ОП; – на сайті ЗВО відсутній архів ОП, що ускладнює аналіз процесу її удосконалення. Рекомендовано передбачити розміщення архіву ОП на сторінці кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Метою підготовки майбутніх фахівців з педагогіки вищої школи визначено здобуття компетентностей, що забезпечують здійснення освітньої, методичної, управлінської, дослідницької, моніторингової, інноваційної діяльності, адекватної сучасним викликам у закладах вищої освіти різних рівнів акредитації та профілю. Освітній процес підготовки педагогічних працівників орієнтований на формування особистості, здатної до постійного оновлення наукових знань та їх критичного осмислення і творчого застосування, адаптивності до змін у освітній сфері, системі освітнього менеджменту, до використання сучасних інформаційно-комунікативних та впровадження інноваційних технологій навчання (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/37565>). Мета ОП у цілому відповідає місії університету як дослідницько-інноваційного закладу та стратегічним напрямом діяльності ДВНЗ «Ужгородський національний університет», які представлено у Концепції інноваційного розвитку ДВНЗ «Ужгородський національний університет» на 2015–2025 рр. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8662>). На зустрічі експертної групи з адміністрацією ЗВО ректор УжНУ В.Смолянко наголосив, що важливими орієнтирами підготовки викладачів за ОП є орієнтир на розуміння здобувачами вищої освіти інноваційних процесів в освітній діяльності, стимулювання їх наукової діяльності. Особливостями ОП визначено підготовку здобувачів вищої освіти до впровадження нових освітніх, педагогічних, інформаційних технологій в професійній діяльності та управління різномірними закладами освіти в умовах полікультурного регіону, здатних на основі критичного осмислення та аналізу вирішувати проблеми в швидкозмінних умовах соціуму (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/37565>). На зустрічі експертної групи з адміністрацією ЗВО гарантом ОП М.Опачко та завідувачкою кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи І.Козубовською було зазначено, що ОП проектувалася з урахуванням досвіду іноземних колег (Словаччини, США). Проте недостатньо конкретизовано, що саме було враховано. Декан факультету суспільних наук Ю.Остапчук та завідувачка кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи І.Козубовська акцентували увагу на додаткових можливостях для здобувачів вищої освіти щодо поглиблення знань з іноземної мови та проходження курсу з інклюзивної освіти в рамках неформальної освіти на факультативних заняттях. ЕГ вважає, що це підсилює спрямованість ОП на реалізацію місії університету як дослідницько-інноваційного закладу. Водночас ЕГ відзначає, що при формулюванні цілі ОП використовується застаріла термінологія (рівні акредитації).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Експертна група переконалася, що стейкхолдери залучалися до формулювання цілей та програмних результатів навчання. Для врахування пропозицій роботодавців та інтересів здобувачів вищої освіти до складу робочої групи ОП введено завідувачку відділення фахового коледжу УжНУ Г.Монду та випускницю ОП І.Іваницю (протокол засідання робочої групи №1 від 11.05.2018 р.). На зустрічі експертної групи з академічним персоналом гарантом ОП М.Опачко та викладачами програми наголошувалося на щорічному удосконаленні програми за результатами опитування здобувачів вищої освіти. Аналіз протоколів робочої групи з ОП «Педагогіка вищої школи» кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи підтвердив отриману інформацію. За результатами опитування випускників та здобувачів вищої освіти у 2019 р. прийнято рішення щодо оптимізації практичної складової підготовки, посилення уваги до формування дослідницьких навичок майбутніх фахівців (протокол №1 від 17.05.2019 р.); у 2020 р. – щодо впровадження вибіркових дисциплін («Інноваційне освітнє середовище», «Основи педагогічної ергономіки», «Моделювання професійної підготовки і діяльності фахівців», «Технології навчання та їх впровадження в освітньо-виховний процес», «Психологія педагогічної діяльності»); у 2021 р. – щодо введення факультативних курсів з англійської мови (протокол №1 від 20.01.2021 р.). Ураховано також пропозиції представника роботодавців – директора Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти Я.Сивохопа щодо розширення баз практик (протокол №1 від 20.01.2021 р.). Водночас експертна група відзначає, що в опитуванні здобувачів вищої освіти (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/37777>) та роботодавців (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/37778>) не передбачено питань, пов'язаних з наданням конкретних пропозицій щодо формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі та програмні результати навчання визначені з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності – актуальності здійснення освітньої діяльності на засадах студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів (ПРН 5, 7, 8), формування соціальних компетентностей (soft-skills) здобувачів вищої освіти (ПРН 2, 4, 6), розвитку

критичного мислення (СК 7). На думку експертної групи, при формулюванні цілей та програмних результатів навчання варто більше використовувати документи Європейського простору вищої освіти, Європейського дослідницького простору, ЮНЕСКО, в яких визначаються тенденції розвитку вищої освіти. Беручи до уваги особливості Закарпаття, регіональний контекст при реалізації ОП враховано акцентуванням уваги на формуванні здатності до професійної діяльності в полікультурному освітньому середовищі (ПРН 12). У відомостях самооцінювання ОП зауважується, що робоча група проводить систематичні консультації з вітчизняними та зарубіжними науковцями щодо вдосконалення програми, проте не зазначено конкретні пропозиції, які було враховано для удосконалення програми. Водночас експертна група вважає, що вдосконаленню програми слугуватиме аналіз кращих практик реалізації аналогічних освітніх програм європейських країн. На особливу увагу заслуговує досвід високо рейтингових (у міжнародних рейтингах Academic Ranking of World Universities, Times Higher Education World University Rankings, QS World University Rankings, Webometrics Ranking of World Universities) університетів.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Освітня програма дає можливість досягти програмних результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки другого рівня (магістр) (ПРН 1 – ПРН 11). Додатково до ПРН, сформульованих у стандарті, в ОП визначено ПРН 12, який відображає особливості програми, а саме передбачає формування здатності ефективно працювати та забезпечувати професійну комунікацію в полікультурному освітньому середовищі. Визначені ПРН відповідають меті та основному фокусу ОП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/35230>).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Акцент на підготовці фахівців до професійної діяльності в умовах полікультурного регіону. Активне залучення стейкхолдерів до удосконалення ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Недостатнє використання при проектуванні цілей та програмних результатів навчання документів Європейського простору вищої освіти, Європейського дослідницького простору, ЮНЕСКО, в яких визначаються тенденції розвитку вищої освіти. Недостатнє врахування кращого зарубіжного досвіду при розробленні, оновленні та реалізації ОП. ЄГ рекомендовано: – при формулюванні цілей та програмних результатів навчання більше використовувати документи Європейського простору вищої освіти, Європейського дослідницького простору, ЮНЕСКО, в яких визначаються тенденції розвитку вищої освіти; – враховувати кращий досвід високо рейтингових (у міжнародних рейтингах Academic Ranking of World Universities, Times Higher Education World University Rankings, QS World University Rankings, Webometrics Ranking of World Universities) університетів, в яких реалізуються відповідні ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП загалом відповідає Критерію 1. Цілі ОП взаємозв'язані з місією та стратегією ЗВО, корелюються зі спеціальністю; освітня програма дає можливість досягти програмних результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки другого (магістерського) рівня вищої освіти; до формування цілей та ПРН ОП залучаються стейкхолдери, враховуються їх пропозиції та тенденції розвитку ринку праці, галузевий і регіональний аспект. Водночас використання при проектуванні цілей та програмних результатів навчання документів Європейського простору вищої освіти, Європейського дослідницького простору, ЮНЕСКО, в яких визначаються тенденції розвитку вищої освіти, а також ґрунтовне вивчення кращого зарубіжного досвіду аналогічних ОП та його врахування під час реалізації програми сприятиме підсиленню інноваційності ОП та вдосконаленню освітнього процесу.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Проаналізувавши ОП Педагогіка вищої школи та відповідні навчальні плани (денна форма (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/38510>), заочна форма (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/38511>), ЕГ пересвідчилася, що загальний обсяг ОП складає 90 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам п.5 ст.5 Закону України «Про вищу освіту». Зокрема: обсяг обов'язкових компонент становить 67 кредитів (дисципліни циклу загальної підготовки – 14 кредитів, циклу професійної підготовки – 36,5 кредиту, 15 кредитів відведено на практики, 13,5 – на виконання кваліфікаційної роботи і 1,5 – на атестацію (захист кваліфікаційної роботи магістра); 23 кредити ЄКТС (25,5% сукупного навчального навантаження за ОП) відводиться на дисципліни вільного вибору студентів (7 кредитів – з циклу загальної і 16 кредитів – професійної підготовки). Тим самим виконано вимоги стандарту вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка для другого (магістерського) рівня вищої освіти, що передбачає відведення не менше 10 кредитів ЄКТС на практику (в УжНУ 15 кредитів) і не менше 10 кредитів на магістерське дослідження (в УжНУ 13,5 кредиту). Також розподіл навчального навантаження відповідає п.3.5.6 Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ», яким передбачено, що «на забезпечення загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей, що визначені стандартом вищої освіти з відповідної спеціальності, має бути спрямовано... не менше 35% обсягу освітньої програми другого (магістерського) рівня вищої освіти. Не менше 25% від загального обсягу освітньої програми мають складати навчальні дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОП та відповідних навчальних планів засвідчив, що зміст ОП структурований за принципом «обов'язкові дисципліни (компоненти ОП) – дисципліни вільного вибору студента (вибіркові компоненти ОП)». У навч. планах також усередині цих блоків з'являється поділ на цикли загальної і професійної підготовки. Проаналізувавши і зіставивши матриці відповідності програмних компетентностей компонентам ОП та забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП, а також робочі програми (далі РП) навчальних дисциплін (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/35128>) ЕГ пересвідчилася, що всі передбачені стандартом вищої освіти програмні компетентності й ПРН охоплені обов'язковими компонентами ОП. Отже, сукупність обов'язкових компонентів ОП дозволяє досягти заявлених ПРН. ЕГ позитивно оцінює практику зазначення в РП навчальних дисциплін не лише передбачених стандартом ПРН, але й визначення на їх основі очікуваних результатів навчання. Водночас, на думку ЕГ, вивчення структурно-логічної схеми уможливило висновок про те, що вона містить дещо формальну інформацію про взаємозв'язок ОК, оскільки відображає переважно їх розподіл за семестрами навчання. Не достатньо логічним виглядає висвітлення проблем виховання студентської молоді у ЗВО в ОК9 Методика викладання у вищій школі, особливо з огляду на те, що така тема вже розглядалась у межах ОК2 Психологія і педагогіка вищої школи. Не достатньо переконливим є розгляд питань про предмет і структуру методології педагогіки, дослідно-експериментальну роботу, вимірювання в педагогічних дослідженнях у РП ОК7 Освітні інновації у вищій школі, оскільки вони цілком обґрунтовано розглядаються у межах ОК1 Методологія наукових досліджень. У списку рекомендованих джерел з ОК7 Освітні інновації у вищій школі переважають застрілі джерела (8 з 9 джерел основної літератури і 10 з 13 допоміжної відносяться до періоду 1995–2009 рр.). Враховуючи, що йдеться про освітні інновації, на думку ЕГ, список джерел потребує ґрунтовного доопрацювання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз ОП, навчального плану та РП навчальних дисциплін свідчить, що зміст ОП повністю відповідає предметній області спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, оскільки ґрунтується на відповідному стандарті вищої освіти для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Перелік передбачених стандартом вищої освіти спеціальних компетентностей і результатів навчання розширено: додано СК10 Здатність працювати в полікультурному середовищі та СК11 Здатність забезпечувати управління інформаційно-методичними ресурсом закладів вищої освіти; додано ПРН12 Ефективно працювати та забезпечувати професійну комунікацію в полікультурному освітньому середовищі. ЕГ мала змогу ознайомитися з навчальним планом 2019 р. (денна форма навчання), розробленим на основі попередньої версії ОП. За аналогічним планом навчаються здобувачі набору 2020 р., з якими спілкувалася ЕГ. Аналіз і зіставлення навчальних планів різних років засвідчили тяглість, наступність і розвиток ОП, яка акредитується. Зокрема, порівняно з попередніми роками: – збільшився обсяг практичної підготовки та урізноманітнівся перелік практик: хотиритиженева Педагогічна практика диференціювалася на Педагогічну практику в ЗВО та Педагогічно-організаційну (по 4 тижні кожна), Переддипломна практика скоротилася з 3 до 2

тижнів); – удвічі збільшилась кількість дисциплін за вибором здобувачів освіти циклу професійної підготовки, відбувся перерозподіл кредитів, відведених на дисципліни за вибором, на користь циклу професійної підготовки; – низка дисциплін змінила свій статус і перейшла із розряду обов'язкових ОК до вибіркових (наприклад, Філософія освіти), із вибіркових до обов'язкових (наприклад, Моделювання професійної підготовки і діяльності фахівців) або були вилучені (наприклад, Інформаційні технології в освіті), з'явилися нові дисципліни, що відповідають предметній області та відображають специфіку й унікальність ОП (наприклад, Освіта в полікультурному суспільстві та Система вищої освіти в Україні та за рубежем).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії має міцне законодавчо-нормативне підґрунтя, оскільки базується на вимогах пп. 9, 11 ст. 1 Закону України «Про освіту», регламентується низкою внутрішніх положень УжНУ, зокрема: Про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>), Про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22965>), Про навчання студентів за індивідуальним графіком у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20152>), Про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22963>), Про академічні відпустки, повторне навчання, порядок переведення, поновлення та відрахування студентів ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5953>, <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/6228>), Про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8324>), Про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20131>), Про порядок визнання в ДВНЗ «УжНУ» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966>) тощо. Реалізація здобувачами освіти свого права на формування індивідуальної освітньої траєкторії забезпечується: 1) можливістю вибору форми навчання за ОП – денною чи заочною; 2) наявністю в ОП блоку дисциплін вільного вибору здобувачами освіти в обсязі 23 кредити ЄКТС (25,5% сукупного навчального навантаження за ОП), що відповідає вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка для другого (магістерського) рівня вищої освіти; 3) функціонуванням Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів, молодих вчених ДВНЗ «УжНУ», чия діяльність спрямована на розкриття творчого потенціалу кожного учасника (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9199>); 4) наявністю в УжНУ програм академічної мобільності (національної та міжнародної); 5) можливістю визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті тощо. У процесі онлайн зустрічі НППІ зазначили, що формування переліку вибіркових ОК відбувається з урахуванням тенденцій розвитку галузі педагогічної освіти, регіонального ринку праці, результатів опитування здобувачів освіти попередніх років. У спілкуванні виявлено, що здобувачі обізнані з відповідною процедурою. Роблячи вибір, керуються як власними інтересами, так і порадами викладачів чи думкою товаришів. Кількість запропонованих на вибір дисциплін їх цілком влаштовує. Випадків обрання дисциплін з інших ОП не було.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП передбачає практичну підготовку здобувачів освіти у форматі проходження трьох практик: у ЗВО (ОК11), педагогічно-організаційної (ОК12) та переддипломної (ОК13). Практична підготовка регламентується Положенням по практику студентів ДВНЗ «УжНУ» (2017 р.) (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/35792>), організується згідно з робочими програмами педагогічних практик: у ЗВО (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/37128>), педагогічно-організаційної (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/37131>), переддипломної практики (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/37129>). Переважно практики проводяться на базі кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ДВНЗ «УжНУ». Також базами практик для здобувачів освіти за ОП Педагогіка вищої школи можуть виступати інші підрозділи ДВНЗ «УжНУ» чи інші ЗВО Закарпатської області, якщо вони є для здобувачів основним місцем роботи. Добір видів практик відповідає специфіці ОП Педагогіка вищої школи, що передбачає підготовку здобувачів до подальшої професійної діяльності у ЗВО і виконання кваліфікаційного магістерського дослідження. Виконання поданих у РП завдань забезпечує здобуття компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності. Водночас аналіз РП засвідчив наявність перспектив для вдосконалення: – у тексті програми педагогічної практики у ЗВО зазначено, що вона є обов'язковим компонентом процесу фахової підготовки майбутніх менеджерів дошкільної освіти і враховує специфіку галузі дошкільної освіти, що не співвідноситься з метою ОП – підготовкою майбутніх фахівців з педагогіки вищої школи (опис ОП <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/37565>). У списку рекомендованої літератури, як і в програмі педагогічно-організаційної практики, наявні застарілі джерела; – з огляду на двотижневу тривалість переддипломної практики, дискусійною виглядає реалістичність завдань: «9. Розробка і впровадження експериментальної програми магістерської роботи. 10. Аналіз ефективності впровадження експериментальної програми магістерської роботи».

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Здобувачі освіти мають можливість набути soft skills у процесі формування компетентностей: ЗК5, 7, 8, 9, СК3, 6, 10; здобуття ПРН: 3–7, 12. Безпосередньо на формування soft skills спрямовані: ОК3 Професійне ділове іншомовне спілкування та вибіркові дисципліни: Професійне педагогічне спілкування, Управління розвитком особистості у системі вищої освіти, Формування толерантності у студентів вищої школи, Студентоцентрикований підхід у вищій школі, Професійна етика, Педагогічна майстерність викладача закладу вищої освіти, Культура управлінського спілкування тощо. Проходження педагогічної практики у ЗВО і педагогічно-організаційної практики також приє набутий soft skills. Дієвими щодо формування у здобувачів освіти soft skills є різноманітні наведені у РП навчальних дисциплін і таблиці з відомостей про самооцінювання методи і прийоми викладання і навчання, які застосовують викладачі: інтерактивні методи, консультації, розв'язання професійно-зорієнтованих задач, моделювання фрагментів навчальних занять та педагогічних ситуацій, дебати, захист індивідуальних робіт, виступи на міні конференціях, кейс-метод, групова взаємодія, ділові ігри, групове обговорення тощо. Випускники ОП попередніх років під час онлайн зустрічі зазначили, що найбільше сприяли їхньому особистісно-професійному становленню і формуванню професійно значущих soft skills використання таких методів викладання і навчання: розв'язання конкретних педагогічних ситуацій (кейс-метод), проходження педагогічної практики, індивідуальні консультації викладачів, а також їхній особистий приклад ставлення до студентів і своєї професії в цілому.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Розробники ОП враховували вимоги затвердженого 23.03.2021 р. професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти», оскільки ОП здійснює підготовку здобувачів до подальшої професійної діяльності у ЗВО і надає право випускникам працювати на посадах асистентів і викладачів ЗВО (https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/standarty/2021/03/25/Standart%20na%20ohrupu%20profesiy_Vykladachi%20zakladiv%20vyshchoyi%20osvity_25.03.pdf). Проаналізувавши й зіставивши названий стандарт і освітню програму «Педагогіка вищої школи», ЕГ дійшла висновку, що загальним компетентностям, передбаченим названим професійним стандартом, певним чином відповідають компетентності й ПРН, передбачені ОП: ЗК оз стандарту – ПРН3 ОП, ЗК04 стандарту – СК9 і ПРН2 ОП, ЗК5 стандарту – ПРН9 ОП, ЗК09 стандарту – СК6 ОП, ЗК10 стандарту – ПРН6 ОП, ЗК11 стандарту – СК10 і ПРН12 ОП, ЗК12 стандарту – ЗК8 ОП. Підготовка до виконання визначених професійним стандартом трудових функцій (розроблення та оновлення програм навчальних дисциплін, підготовка навчальних і методичних матеріалів; викладання, консультативна підтримка студентів; оцінювання результатів навчання; виконання дослідницьких/творчих проєктів, оприлюднення їх результатів та забезпечення захисту авторських прав; участь у роботі кафедри, інших колегіальних органів, професійних об'єднань, організація освітніх та наукових заходів) відбувається в процесі опанування обов'язкових і вибіркових дисциплін ОП. Це: ОК1 Методологія наукових досліджень, ОК2 Психологія і педагогіка вищої школи, ОК4 Освітній менеджмент, ОК8 Моделювання професійної підготовки та діяльності фахівця в системі вищої освіти, ОК9 Методика викладання у вищій школі, ОК10 Державні стандарти і якість вищої освіти; Інтелектуальна власність в освіті, Моніторинг якості освіти, Професійне педагогічне спілкування, Управління розвитком особистості у системі вищої освіти, Системний та інтегративний підходи в освіті, Інноваційні технології в управлінні освітніми закладами, Контроль та оцінювання результатів професійного навчання, студентоцентрикований підхід у вищій школі, а також проходження педагогічної практики у ЗВО, педагогічно-організаційної і переддипломної практики, підготовка до захисту кваліфікаційної роботи магістра.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОП та її окремих ОК визначається Положенням про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>). Частка самостійної роботи становить для денної форми навчання у середньому: для нормативних дисциплін циклу загальної підготовки – близько 62%; для циклу професійної підготовки – 60,8%; за вибірковими дисциплінами – 63,2%. Пункт 6.6 Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» визначає, що тижневе навантаження в магістратурі має складати 18–20 год. Згідно з цією вимогою, тижневе аудиторне навантаження на ОП Педагогіка вищої школи становить для денної форми навчання 19 год. у I і 20 год. у II сем. У III сем. здобувачі проходять три практики і виконують кваліфікаційну роботу. Навчальним планом у I і II сем. заплановано по 4 заліки і 4 екзамени, у III сем. – 3 заліки. Це відповідає п. 6.2.4 Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ», згідно з яким «сумарна кількість іспитів і заліків за семестр не може перевищувати 8 (у т.ч. не більше 5 іспитів на екзаменаційну сесію)». ЕГ виявлено, що навчальний план заочної форми навчання (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/38511>), формально зберігаючи обсяг практичної підготовки, відводить на її проходження вдвічі менше часу, ніж передбачено для денної форми навчання (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/38510>), а саме: педагогічні практики у ЗДО (6 кр.) і ЗВО (6 кр.) – по 2 тижні, замість 4 для денної форми, переддипломна практика (3 кр.) – 1 тиждень, замість 2 для денної форми навчання. Під час зустрічі з адміністративним персоналом начальник навчальної частини Н.Лемак пояснила це технічною помилкою, пославшись на робочі навчальні плани, де тривалість практик здобувачів заочної форми навчання відповідає тривалості таких для денної форми. ЕГ звернула увагу на те, що на виконання кваліфікаційної роботи (13,5 кр.) для заочної форми навчання відведено 17 тижнів – весь III семестр. У своєму поясненні Н.Лемак послалася на ст.15 Закону України «Про відпустки», згідно з яким надаються додаткові

оплачувані відпустки тривалістю чотири місяці на період підготовки та захисту дипломного проекту (роботи) (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-вр#Text>). Через це практична підготовка змістилася з III семестру на II, натомість усі 17 тижнів III семестру невикористовано відведено на виконання кваліфікаційної роботи магістра обсягом 13,5 кр. Отже, навчальний план заочної форми навчання суттєво відійшов від структурно-логічної схеми. Аналізуючи і зіставляючи робочі програми, ЕГ виявила, що у змісті різних дисциплін відбувається дублювання тем: зокрема, питання історії, становлення, сучасного стану системи вищої освіти в Україні розглядаються в ОК2, 9, 10. Це дає ЕГ підстави для висновку, що використання ресурсів часу ОП не можна визнати раціональним.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за ОП 011 Педагогіка вищої школи за дуальною формою освіти наразі не передбачається.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

У робочих програмах навчальних дисциплін зафіксовано не лише передбачені стандартом вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки для другого (магістерського) півня вищої освіти ПРН, але й визначено на їх основі та з урахуванням специфіки навчальної дисципліни очікувані результати навчання. Нинішня версія ОП не лише демонструє тяглість і наступність на основі попередніх, але й розвивається, враховуючи особливості Закарпаття як полікультурного регіону і підсилюючи цим свою унікальність.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Структурно-логічна схема не до кінця логічна, оскільки переважно лише демонструє розподіл ОК за семестрами, формально відображуючи взаємозв'язки між навчальними дисциплінами. Навчальний план заочної форми навчання відходить від структурно-логічної схеми і пропонує не достатньо раціональне використання навчального часу. Спостерігається дублювання тем робочими програмами різних дисциплін, що також свідчить про недостатньо раціональне використання часу. У робочих програмах практик наявні випадки вживання термінології, що властива іншим ОП та іншим видам практик. Робоча програма двотижневої переддипломної практики передбачає нереалістичні з точки зору тривалості виконання завдання з розробки і впровадження експериментальної програми магістерського дослідження, а також аналізу його ефективності. Робочі програми навчальних дисциплін містять застарілу термінологію, здобувачам освіти пропонуються застарілі джерела. Експертна група рекомендує: – удосконалити структурно-логічну схему, повніше відобразивши взаємозв'язки між освітніми компонентами і логічну послідовність їх вивчення; – упорядкувати навчальні і робочі навчальні плани, привести їх у відповідність із структурно-логічною схемою; – переглянути й упорядкувати програми практик, усунувши термінологічну неузгодженість; – уточнити завдання переддипломної практики, враховуючи можливість їх виконання у двотижневий термін; – переглянути й упорядкувати робочі програми дисциплін, усунувши застарілу термінологію та літературу, а також дублювання тем.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зазначені слабкі сторони та недоліки частково є результатом технічних похибок, а частково можуть бути пояснені обмеженими термінами, в які відбувалась модернізація ОП згідно з вимогами затвердженого лише 11.05.2021 р. стандарту вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Отже, спираючись на пункт 7 розділу I (Загальні положення) Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, ЕГ вважає, що освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають критерію 2 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/4567>) та Програма вступних випробувань для вступників на навчання за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки оприлюднені на офіційному сайті ЗВО (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/15874>). У Правилах прийому наведено чіткі терміни подання заяв та документів, процедура проведення конкурсного відбору, строки проведення вступних випробувань та оприлюднення рейтингових списків, зарахування вступників за ОП. Правила є зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. На зустрічі зі здобувачами вищої освіти експертна група переконалася, що всі вступники мали рівні права вступу на ОП.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Відбір абітурієнтів для навчання за ОП виконується відповідно до Правил прийому, які розробляються, затверджуються та оприлюднюються відповідно до чинних вимог. Правилами прийому передбачено складання фахового вступного випробування та єдиного вступного іспиту (ЄВІ) з іноземної мови (англійська, німецька, французька або іспанська) у формі тесту. Особливості ОП враховано у розділах «Основи загальної педагогіки» та «Дидактика» Програми фахового вступного випробування для вступників на навчання за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/15874>). Зміст вступного випробування відповідає рівневі початкових (вхідних) компетентностей, потрібних для того, аби розпочати навчання на програмі. Зі слів заступника відповідального секретаря Приймальної комісії І.Стерчо на зустрічі з представниками допоміжних структурних підрозділів, Програма вступних випробувань щорічно оновлюється. Водночас експертна група відзначає, що Програма фахового вступного випробування для вступників на навчання за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, яка розміщена на сайті ЗВО, не містить інформації щодо року її затвердження.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання в університеті результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюються Положенням про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (розділ IV) (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/21269>), Положенням про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/21266>). Процедури, описані в зазначених документах, детально, чітко і зрозуміло описують правила визнання та зарахування результатів навчання. Практика застосування правил визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, на момент проведення акредитації відсутня.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюються «Положенням про порядок визнання в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті». Положення розміщено на сайті університету і є доступним для всіх учасників освітнього процесу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966>). Практика зарахування результатів навчання отриманих у неформальній освіті на момент проведення акредитації відсутня.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Прозорість процедур вступу на ОП та визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та у неформальній освіті – всі необхідні документи оприлюднені на сторінках сайту університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Експертна група рекомендує: заохочувати здобувачів вищої освіти брати участь у проєктах академічної мобільності та неформальної освіти під час навчання.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила вступу на ОП є чіткими, прозорими і не містять дискримінаційних положень. Абітурієнти і здобувачі мають доступ до ОП. Нормативні документи, що визначають правила і процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та у неформальній освіті, знаходяться у відкритому доступі. Але на час акредитації відсутні досвід участі здобувачів ОП «Педагогіка вищої школи» у програмах національної та міжнародної академічної мобільності і факти визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. ЕГ вважає, що освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 3 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

На ОП навчання відбувається в очній денній і заочній формах. Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>) визначає, що освітній процес здійснюється у формі навчальних занять, самостійної роботи, практичної підготовки, контрольних заходів. Досягнення заявлених у ОП цілей та ПРН забезпечується комплексним застосуванням різноманітних методів і прийомів викладання і навчання. Навчання відбувається у вигляді традиційних лекцій, лекцій з елементами дискусії і презентації; на семінарських і практичних заняттях використовуються: інтерактивні методи, розв'язання педагогічних задач, моделювання фрагментів навчальних занять і педагогічних ситуацій, їх аналіз, дебати, міні конференції, захист індивідуальних дослідно-пошукових робіт, кейс-метод, групова взаємодія, ділові ігри, групове обговорення, робота з першоджерелами тощо (перелік методів наведено в РП дисциплін і табл. 3 Відомостей про самооцінювання). Це сприяє реалізації студентоцентрованого підходу до організації освітнього процесу, який передбачає: заохочення здобувачів вищої освіти до ролі автономних і відповідальних суб'єктів освітнього процесу; створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, зокрема надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії (див. вище критерій 2.4); побудову освітнього процесу на засадах взаємної поваги і партнерства між учасниками освітнього процесу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>). Здобувачі освіти і випускники ОП під час онлайн зустрічей підтвердили різноманітність форм і методів викладання і навчання, наявність можливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії, вибору теми магістерського дослідження. Окремо учасники фокус-груп відзначили реальну атмосферу взаємоповаги і партнерства між студентами і викладачами. Разом із тим, ЕГ виявила, що навчальний план денної форми навчання (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/38508>) передбачає самостійну роботу тільки для 5 ОК: Виконання кваліфікаційної роботи магістра (270 год.), Педагогічна практика у ЗВО (120 год.), Педагогічно-організаційна практика (120 год.), Переддипломна практика (60 год.) і Захист кваліфікаційної роботи магістра (30 год.) – усього 600 год. на весь термін навчання, тобто 22,2% від усього обсягу ОП. Для всіх інших ОК замість самостійної роботи передбачено «індивідуальну роботу під керівництвом викладача». Водночас у РП дисциплін самостійна робота запланована в обсязі, що відповідає обсягам індивідуальної роботи під керівництвом викладача за навчальним планом. Під час зустрічі з адміністративним персоналом начальник навчальної частини Н.Лемак пояснила це технічною помилкою, пославшись на робочий навчальний план, де обсяги самостійної роботи збігаються із зазначеними у РП дисциплін.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання міститься в ОП, яка знаходиться у відкритому доступі на сайті ДВНЗ «УжНУ». Отримати її можна різними шляхами: 1) зі вкладки Абітурієнту на головній сторінці (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/35231>); 2) через Інфоцентр (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/34826>). ЕГ відзначає змістовність і зручність у користуванні сторінки ОП. Тут містяться розділи: Академічна доброчесність; Анотації вибіркових навчальних дисциплін на 2021/2022 н. р.;

Атестація випускників; Навчально-методичні матеріали; Опитування здобувачів та роботодавців; Освітня програма, навчальний план; Педагогічна та переддипломна практика; Програми вступних випробувань; Рецензії на ОП; Робочі програми обов'язкових навчальних дисциплін 2021/2022 н. р.; Угоди про співпрацю. У такий спосіб і абітурієнти, і здобувачі освіти мають можливість ознайомитися з цілями, змістом, програмними результатами, методами навчання, критеріями і процедурами оцінювання навчальних досягнень тощо як на рівні ОП, так і на рівні кожного ОК. Деталізована інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК міститься в РП навчальних дисциплін. Усі РП, як і передбачає п.7.5 Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ», містять перелік передбачених стандартом і ОП компетентностей, що мають формуватися в процесі опанування кожної конкретної дисципліни, перелік ПРН, а також очікуваних результатів навчання, що відбивають специфіку ОП та ОК. У всіх РП наведено методи викладання і навчання, детальні алгоритми поточного, модульного, підсумкового контролю, критерії оцінювання, перелік рекомендованих джерел і ресурсів. Отримавши доступ до сайту електронного навчання ДВНЗ «УжНУ», ЕГ пересвідчилася, що сторінки всіх ОК містять щонайменше РП дисципліни і методичні матеріали. На сторінках ОК1 Методологія наукових досліджень і ОК2 Психологія і педагогіка вищої школи (викл. проф. В.Староста) розміщено також збірники електронних анкет щодо ставлення здобувачів вищої освіти до навчання і професії, а також готовності до інноваційної професійної діяльності, деталізовані завдання для самостійної роботи здобувачів денної та заочної форм навчання, засоби дистанційного модульного контролю, тренувальні тестові завдання, завдання до іспиту, посилання на електронні інформаційні ресурси. Здобувачі освіти у ході онлайн зустрічі підтвердили, що викладачі завжди на першому занятті з кожної дисципліни надають вичерпну інформацію про форми і методи навчання, контролю та оцінювання. Також здобувачам відомо, що РП є в електронному форматі на сторінці ОП та на сайті електронного навчання на платформі Moodle. Викладачі або деканат завчасно інформують здобувачів освіти про контрольні заходи корпоративною університетською електронною поштою, через групи у Viber тощо.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

У процесі реалізації ОП поєднання навчання і досліджень безпосередньо відбувається під час проходження здобувачами освіти переддипломної практики (ОК13), виконання кваліфікаційної роботи магістра (ОК14) та її захисту (ОК15). Початкове залучення здобувачів освіти до навчально- і науково-дослідної роботи відбувається у процесі опанування ОК1 Методологія наукових досліджень, ОК2 Психологія і педагогіка вищої школи (виконання індивідуальних навчально-дослідницьких завдань). ЕГ у процесі аналізу табл. 3 Звіту про самооцінювання з'ясувала, що методи навчання і форми та методи оцінювання не достатньою мірою сприяють досягненню ПРН, пов'язаних із дослідницькою діяльністю. Наприклад, складно назвати адекватними форми та методи оцінювання щодо ПРН2 Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності – запропоновані в різних варіантах формулювання в ОК7, 8, 9, 12: усний контроль у вигляді індивідуального та фронтального опитування. Доцільнішим для ПРН2 уявляється запропонований у ОК1 метод оцінювання звітів про виконання індивідуальних навчально-дослідницьких завдань. ЕГ мала можливість ознайомитися з розпорядженнями Про затвердження тем магістерських робіт від 29.06.2021 р. №85, 88 та від 13.09.2021 р. №1, 2. Виявилось, що до керівництва виконанням магістерських досліджень залучаються особи, які не є фахівцями в галузі освітніх, педагогічних наук: І.Флис – кандидат політичних наук (1 здобувач), Л.Марусяк – кандидат юридичних наук (2 здобувачі), Л.Цьох – кандидат філологічних наук (2 здобувачі), О.Томашівський – кандидат економічних наук (3 здобувачі). На думку ЕГ, така практика не може сприяти формуванню у здобувачів освіти компетентностей, пов'язаних із дослідницькою діяльністю в галузі освітніх і педагогічних наук, та відповідних ПРН. Голова студентського наукового товариства факультету суспільних наук О.Павлей під час онлайн зустрічі із представниками студентського самоврядування не змогла впевнено відповісти, чи беруть здобувачі ОП Педагогіка вищої школи участь у роботі наукових гуртків, клубів, науково-практичних конференціях, конкурсах студентських наукових робіт тощо. Вивчення програми роботи VI Міжнародної науково-практичної конференції (24.09.2021, м.Ужгород) (https://drive.google.com/file/d/1yZ_Vr-_q75SlovllHrHJJsJVowBnPTri/view), про яку говорила О.Павлей, показало, що здобувачів освіти за ОП Педагогіка вищої школи серед учасників конференції не було. Наданий на запит ЕГ перелік публікацій здобувачів показав, що лише одна нинішня здобувачка ОП (А.Довбак) має публікацію.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Затвердження 11.05.2021 р. стандарту вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка для другого (магістерського) рівня вищої освіти спричинило модернізацію ОП Педагогіка вищої школи і на її основі – оновлення РП усіх навчальних дисциплін. Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>) передбачає алгоритм, згідно з яким робоча програма дисципліни розглядається і затверджується на засіданні кафедри, зміст програми навчальної дисципліни розглядається та схвалюється науково-методичною комісією факультету/інституту/філії, і затверджується деканом факультету (директором інституту/філії). Під час онлайн зустрічі з академічним персоналом не вдалося отримати змістовну відповідь на запитання, на яких елементах РП зосереджується увага під час щорічного перегляду, обговорення й затвердження на засіданні кафедри. Результати аналізу за критерієм 2.8 дають підстави для висновку, що зміст РП розглядається дещо формально. Наукові та методичні напрацювання викладачів, які забезпечують реалізацію ОП, використовуються в освітньому процесі: статті, навчальні посібники, словник І.Козубовської та Г.Розлуцької – при викладанні ОК5 Освіта в полікультурному суспільстві, ОК13 Переддипломна практика; статті і методичні праці О.Попадич увійшли до списків рекомендованих джерел РП ОК11 Педагогічна

практика у ЗВО; статті, навчальні і навчально-методичні посібники В.Старости рекомендовані для використання в процесі опанування ОК1 Методологія наукових досліджень, ОК2 Психологія і педагогіка вищої школи, ОК11 Педагогічна практика у ЗВО, ОК13 Переддипломна практика; навчально-методичний посібник О.Бартош і О.Канюк – при вивченні ОК3 Професійне ділове іншомовне спілкування. Водночас, ЕГ відзначає наявність випадків коли у переліках рекомендованої літератури зустрічаються явно застарілі джерела. Наприклад, у РП ОК11 Педагогічна практика у ЗВО (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/37128>) та РП ОК12 Педагогічно-організаційна практика (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/37131>) списки рекомендованої літератури містять джерела, видані в першому десятилітті XXI ст. У РП ОК13 Переддипломна практика (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/37129>), поряд із літературою початку століття, містяться джерела, які стосуються дошкільної освіти. У РП ОК4 Освітній менеджмент міститься застаріла термінологія (ВНЗ, ВОЗ (вищій освітній заклад). Серед рекомендованих джерел також є чимало таких, що відносять до кінця ХХ (з 1996 р.) – першого десятиліття XXI ст. У тексті РП ОК10 Державні стандарти і якість вищої освіти зустрічається застаріла термінологія: галузеві стандарти, ОКХ, напрям підготовки тощо.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Стратегія інтернаціоналізації діяльності ДВНЗ «УжНУ» реалізується «за двома умовними векторами, які часто переплітаються: зовнішній вектор – у першу чергу це міжнародна академічна мобільність, і – внутрішній вектор – впровадження світових стандартів, інтернаціоналізація навчальних курсів, міжкультурних програм тощо» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20139>). Пріоритетною формою інтернаціоналізації діяльності у межах ОП є підвищення кваліфікації НПП у зарубіжних університетах і наукових установах. ЕГ отримала підтвердження стажувань викладачів: О.Товканець – у Кошице, Словаччина (2017), Бая Маре, Румунія (2021), Ружомберок, Словаччина (2021); Г.Розлуцька – Фоджа, Італія (2020), Мармара, Туреччина (2020); М.Опачко – Рішон ле Ціон, Ізраїль (2019), Краків, Польща (2021); О.Попадич – Краків, Польща (2021); З.Ваколя – Люблін, Польща (2017); Г.Шикітка – Софія, Болгарія (2021). ДВНЗ «УжНУ» забезпечив усім учасникам освітнього процесу безкоштовний доступ до міжнародних інформаційних ресурсів і наукометричних баз Scopus і Web of Science. Публікаційна активність викладачів, залучених до реалізації ОП, має результатом оприлюднення результатів досліджень у виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз, зокрема Scopus (І.Козубовська, О.Товканець, О.Бартош,) і Web of Science (І.Козубовська, В.Староста, Г.Розлуцька, М.Опачко,). Досвід участі здобувачів освіти у програмах міжнародної академічної мобільності на ОП відсутній.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Здобувачі освіти високо оцінюють атмосферу взаємоповаги і партнерства між студентами і викладачами. Сторінка освітньої програми на сайті ДВНЗ «УжНУ» інформативна і зручна у використанні, вона дає змогу легко отримати інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Окремі педагоги використовують в освітньому процесі власні наукові та методичні напрацювання і друковані праці своїх колег. Викладачі, задіяні в забезпеченні ОП, у межах інтернаціоналізації діяльності ДВНЗ «УжНУ» активно підвищують кваліфікацію, з-поміж іншого, беручи участь у зарубіжних стажуваннях.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Форми та методи оцінювання не достатньою мірою сприяють досягненню ПРН. До керівництва виконанням магістерських досліджень залучаються особи, які не є фахівцями у галузі освітніх, педагогічних наук. Здобувачі ОП не виявляють активності в науково-дослідній діяльності. Здобувачі ОП не залучені до міжнародних програм академічної мобільності. ЕГ рекомендує: регулярно ретельно переглядати робочі програми навчальних дисциплін, узгоджувати їх зміст, усуваючи дублювання тем; оновлювати зміст освіти на основі новітніх наукових досягнень і сучасних практик, перелік рекомендованих джерел у робочих програмах навчальних дисциплін; активніше використовувати в освітньому процесі власні наукові та методичні напрацювання, друковані праці колег; переглянути форми та методи оцінювання, додавши такі, що відповідатимуть особливостям програмних результатів навчання і сприятимуть їх досягненню; усунути застарілу термінологію; забезпечити залучення до керівництва магістерськими дослідженнями провідних фахівців і науковців у галузі освітніх, педагогічних наук. активізувати реалізацію освітньої парадигми «навчання через дослідження», активніше залучати здобувачів до участі в роботі наукових гуртків, студентських олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт тощо; пропагувати участь здобувачів освіти у програмах національної та міжнародної академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 4.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 4, про що свідчить реальна студентоцентрованість освітнього процесу на ОП, створена атмосфера взаємоповаги і партнерства між студентами і викладачами, доступність повної інформації про освітню програму для всіх учасників освітнього процесу, застосування викладачами результатів власних наукових досліджень і методичних напрацювань при викладанні дисциплін. Водночас відзначається недостатня залученість здобувачів до програм національної та міжнародної академічної мобільності.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Питання організації та проведення контрольних заходів визначаються у Положенні про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>), Положенні про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952>). Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів конкретизовано у РП дисциплін, оприлюднених на веб-сторінці Інфо-центру (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/35125>). Їх аналіз засвідчив, що в освітньому процесі використовуються переважно поточний (усне опитування, виступи з доповідями, письмовий контроль, тестування, виконання індивідуальної роботи, анування літератури, аналітичний звіт, есе, презентація, самоконтроль тощо) та підсумковий контроль (заліки, іспити), які дозволяють встановити досягнення результатів навчання за конкретними ОК. У РП чітко визначено кількість балів, що можуть отримати здобувачі під час опанування навчальної дисципліни; розподіл балів за різними видами діяльності є збалансованим. На зустрічі зі здобувачами було з'ясовано, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання повідомляються викладачами на першому навчальному занятті, відображаються на університетській платформі Moodle. Вони є чіткими та зрозумілими для них. Поточний контроль здійснюється впродовж семестру на всіх видах навчальних занять, підсумковий контроль відбувається у формі заліку та екзамену. Установлено, що в УжНУ проводиться опитування здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОП «Педагогіка вищої школи», (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/37777>). Так, результати анкетування показали, що 100% респондентів були ознайомлені з критеріями оцінювання знань; 75% – згодні з цими критеріями. Водночас ЕГ рекомендує розробити окрему анкету для здобувачів задля отримання вичерпної інформації щодо питань організації та проведення контрольних заходів, а також критеріїв оцінювання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка для другого (магістерського) рівня вищої освіти, в межах якої впроваджена ОП «Педагогіка вищої школи», затверджений наказом МОН України №520 від 11.05.2021 р. Відповідно до стандарту в розділі 3 ОП формою атестації здобувачів визначено публічний захист кваліфікаційної роботи, яка передбачає самостійне розв'язання складної задачі у сфері освітніх, педагогічних наук. Основні вимоги до підготовки та захисту кваліфікаційної роботи відображено у методичних рекомендаціях «Кваліфікаційна робота магістра: підготовка, оформлення, захист» (авт. В.Староста) <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/37471>. Згідно з означеним стандартом та ОП «Педагогіка вищої школи», кваліфікаційні роботи мають розміщуватися на офіційному сайті або в репозитарії ЗВО. Проте ЕГ констатує, що ця вимога не дотримана.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Інформування здобувачів про контрольні заходи відбувається викладачами. На веб-сторінці Інфо-центру (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/35125>) оприлюднено РП дисциплін, де зазначено форми контрольних заходів. Відповідна інформація представлена і на платформі Moodle. На зустрічі зі здобувачами було підтверджено, що правила проведення контрольних заходів є доступними, чіткими і зрозумілими для них. З метою забезпечення

об'єктивності оцінювання навчальних досягнень здобувачів відповідно до п.11 Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952>) під час іспитів може бути присутній викладач, який проводив практичні або семінарські заняття. Після усної або письмової відповіді студента екзаменатор має здійснити її аналіз і обґрунтувати оцінку. Ректор, проректори з науково-педагогічної роботи, декани факультетів та їхні заступники, завідувачі кафедр мають право відвідувати екзамени та заліки. Контроль за ходом екзаменів і заліків здійснюють також працівники навчального відділу. Опитування, проведене серед здобувачів, засвідчило, що випадків необ'єктивного ставлення до них з боку викладачів на ОП «Педагогіка вищої школи» не було (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/37777>). Відповідно до Порядку оскарження результатів (апеляція) оцінювання в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22967>) здобувачі мають право оскаржити результати заліку та екзамену, подавши у письмовому вигляді заяву уповноваженій деканом особі. У подальшому скарга розглядається на засіданні апеляційної комісії, яка приймає та оприлюднює відповідне рішення. Здобувачі, які під час екзаменаційної сесії отримали незадовільні оцінки не більше ніж з трьох дисциплін, мають право на ліквідацію академічних заборгованостей у терміни, визначені деканатом. Повторне складання екзаменів та заліків допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії під головуванням завідувача кафедри. За даними учасників фокус-груп (академічного персоналу, здобувачів, адміністративного персоналу) конфлікту інтересів або порушення процедур проведення контрольних заходів на ОП не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в УжНУ регламентуються Положенням про академічну доброчесність в УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>). Популяризація принципів академічної доброчесності серед здобувачів ОП відбувається завдяки їх інформуванню викладачами та науковими керівниками кваліфікаційних робіт. В УжНУ налагоджено співпрацю з Проєктом «Сприяння академічній доброчесності в Україні» (SAIUP), у межах якої проводяться просвітницькі заходи для здобувачів вищої освіти та НПП (тренінги, лекції, круглі столи, семінари, вебінари). Так, 26 лютого 2021 р. відбувся вебінар «Академічна доброчесність – запорука якісної освіти» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/vebinar-akademichna-dobrochesnist-zaporuka-yakisnoji-osviti.htm>). Перевірка рукописів наукових праць здобувачів та НПП на наявність текстових запозичень здійснюється безкоштовно за допомогою програм Unicheck та StrikePlagiarism, про що було повідомлено під час зустрічей із адміністрацією ЗВО, із представниками допоміжних структурних підрозділів та огляду матеріально-технічної бази. Перевірку наукових праць здобувачів та НПП здійснює Центр наукометрії та інформаційної підтримки освіти та досліджень (<http://www.lib.uzhnu.edu.ua/node/53/show>). Окрім того, доступ до програм Unicheck та StrikePlagiarism є в деканатах та на кафедрах УжНУ. Згідно із рішенням вченої ради факультету суспільних наук (витяг з протоколу №2 від 30.09.2020 р. <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/36447>) кваліфікаційні роботи магістрантів допускають до захисту за наявності 70–100% унікальності. На запит ЕГ гарантом ОП М.Опачко були надані протоколи перевірок кваліфікаційних робіт випускників ОП (долучені до документів акредитаційної справи), що підтверджують високий рівень їх унікальності. В УжНУ функціонує Комісія з питань академічної доброчесності та етики. Відповідно до Положення про Комісію з питань академічної доброчесності та етики ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26527>), її основними завданнями є забезпечення моніторингу дотримання членами університетської спільноти морально-етичних та правових норм. Склад Комісії є мобільним і формується наказом ректора УжНУ із залученням здобувачів вищої освіти та експертів, які володіють спеціальними знаннями щодо предмету розгляду і можуть підтвердити або спростувати наявність порушення. Комісії із запобігання академічного плагіату створені також на рівні факультету суспільних наук та кафедр (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/34861>). У разі порушення академічної доброчесності з боку здобувачів вищої освіти та НПП, вони несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства, Статуту УжНУ, Правил внутрішнього розпорядку та інших локальних нормативних актів УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>). За даними гаранта М.Опачко, на ОП таких випадків не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти є чіткими та зрозумілими. Магістранти вчасно інформуються про них. Дотриманню принципів академічної доброчесності сприяє система заходів (інформування, проведення просвітницьких заходів, безкоштовна перевірка наукових робіт за допомогою програми Unicheck та StrikePlagiarism).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Відсутність окремої анкети для здобувачів щодо питань організації та проведення контрольних заходів. Відсутність кваліфікаційних робіт здобувачів на сайті або в репозитарії УжНУ. Експертна група рекомендує: – розробити окрему анкету для здобувачів задля отримання вичерпної інформації щодо питань організації та проведення контрольних заходів; – розмістити кваліфікаційні роботи здобувачів ОП на сайті або в репозитарії УжНУ.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОП відповідає Критерію 5. Форми контрольних заходів і критерії оцінювання є чіткими та зрозумілими, оприлюднюються вчасно. Науково-педагогічні працівники та здобувачі вищої освіти дотримуються правил і процедур проведення контрольних заходів. На ОП популяризується академічна доброчесність, використовуються технологічні рішення для перевірки наукових робіт здобувачів та НПП на унікальність. Водночас відсутня окрема анкета для здобувачів щодо питань організації та проведення контрольних заходів; кваліфікаційні роботи здобувачів не розміщені на сайті або в репозитарії УжНУ. Проте ці зауваження не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

До викладання на ОП залучено 7 НПП, із них 4 доктори наук, 3 – кандидати наук. Кожен із викладачів є активним науковцем, який публікується у виданнях, рекомендованих МОН як фахові в галузі, та виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus (О.Бартош, О.Товканець), Web of Science (М.Опачко, Г.Розлуцька, В.Староста); здійснюють наукове керівництво дослідженнями аспірантів (М.Опачко, Г.Розлуцька, В.Староста); беруть участь в атестації науково-педагогічних працівників як офіційні опоненти (Г.Розлуцька, В.Староста); є членами редакційних колегій фахових видань України (Г.Розлуцька, В.Староста, О.Товканець) тощо. Аналіз відомостей про самооцінювання ОП засвідчив відповідність ОК академічній та професійній кваліфікації НПП. Наприклад, професор В.Староста (ОК1 «Методологія наукових досліджень», ОК2 «Психологія і педагогіка вищої школи») є доктором педагогічних наук, має публікації у фахових виданнях України та виданнях, включених до наукометричної бази Web of Science, є автором монографії та навчальних посібників, що відповідають змісту ОК; до 2020 р. – член редколегій наукових видань «Науковий вісник УжНУ. Серія: Педагогіка. Соціальна робота», «Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія: Педагогіка та психологія»), член спеціалізованої вченої ради Д26.852.27 у Національному медичному університеті імені О.Богомольця, у 2017–2020 рр. – голова обласного журі МАН (наукова секція «Педагогіка»); професор М.Опачко (ОК4 «Освітній менеджмент», ОК7 «Освітні інновації у вищій школі», ОК8 «Моделювання професійної підготовки та діяльності фахівця в системі вищої освіти») є доктором педагогічних наук, має низку наукових статей, навчально-методичних посібників з означених дисциплін, є науковим керівником аспірантів (за її керівництва захищено три кандидатські дисертації), у 2019 р. пройшла стажування у Пряшівському університеті, Словаччина; професор Г.Розлуцька (ОК5 «Освіта в полікультурному суспільстві») є доктором педагогічних наук, автором численних наукових та науково-методичних праць з питань освіти та педагогіки, науковим керівником аспірантів (за її керівництва захищено дві кандидатські дисертації), у 2020 р. пройшла стажування в Університеті Фоджа, Італія та Університеті Мармара (онлайн), Туреччина, є членом редколегій наукових видань «Науковий вісник УжНУ. Серія: Педагогіка. Соціальна робота», «Інновації в педагогічній освіті».

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Механізм та умови проведення конкурсного добору НПП визначаються Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/10570>). Оголошення про конкурс поширюється через офіційний сайт у вкладці «Відділ кадрів» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-der_personal/vacancies). Під час зустрічі із адміністративним персоналом керівник відділу кадрів І.Фалач підтвердила, що при проходженні конкурсу на заміщення вакантних посад НПП ураховується наявність базової освіти, наукового ступеня та вченого звання, публікацій, зокрема у наукометричних базах Scopus та Web of Science, підвищення кваліфікації. ЕГ пересвідчилася, що процедура конкурсного добору НПП ґрунтується на засадах відкритості, гласності, законності, колегіальності прийняття рішень конкурсною комісією та дозволяє забезпечити потрібний рівень професіоналізму НПП для реалізації ОП «Педагогіка вищої школи».

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЕГ встановлено факт залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Під час зустрічі з роботодавцями та відкритої зустрічі з'ясовано, що роботодавці (директор Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент Я.Сивохоп; доктор педагогічних наук, доцент Мукачівського державного університету Т.Атрощенко, голова громадської організації «Карпатська фундація» Р.Жиленко) беруть участь в обговоренні змістового наповнення ОП, керівництві практикою, рецензуванні навчальної літератури, підготовці наукових публікацій, надають консультативну допомогу. У 2021 р. відбулися зустрічі здобувачів з професором Пряшівського університету (Словачина) В.Шебенем з питань розвитку вищої школи в контексті європейського освітнього вектора (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/pro-rozvitok-vishchoji-shkoli-z-prof-pryashivskogo-universitetu.htm>); доктором філософії в галузі соціології, викладачем соціології і психології коледжу Вісконсін (США) В.Козубовським з питань підготовки науково-педагогічних працівників у США (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/mIzhnarodne-spIvrobItnitstvo.htm>). За сприяння громадської організації «Карпатська фундація» видано «Короткий термінологічний словник з педагогіки і полікультурної освіти», підготовлений НПП кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/35734>).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЕГ з'ясувала, що на ОП існує практика залучення до проведення аудиторних занять фахівців у галузі освіти та педагогіки. З відомостей про самооцінювання ОП та зустрічей з академічним персоналом і роботодавцями встановлено, що гостьові лекції проводилися доктором педагогічних наук, професором Г.Товканець (Мукачівський державний університет); доктором педагогічних наук, доцентом Т.Атрощенко (Мукачівський державний університет); доктором педагогічних наук, доцентом М.Леврінц (Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II). Водночас гарант ОП та роботодавці не змогли повідомити конкретні дані про дати проведення та теми таких лекцій. Відповідна інформація не оприлюднена на веб-сторінках факультету суспільних наук, кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Система і процедура професійного розвитку НПП регулюється «Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5950>). У документі визначено види, форми, тривалість, процедуру визнання результатів підвищення кваліфікації НПП. Під час ознайомлення з відомостями про самооцінювання, а також під час зустрічі з академічним персоналом було з'ясовано, що викладачі підвищують свою кваліфікацію у закладах вищої освіти України та зарубіжжя. Гарантом ОП М.Опачко були надані відповідні свідоцтва та сертифікати НПП. Їх вивчення засвідчило, що викладачі систематично підвищують свій професійний рівень як в українських (З.Ваколя, Г.Розлуцька, В.Староста, О.Товканець), так і закордонних ЗВО (З.Ваколя, М.Опачко, Г.Розлуцька, О.Товканець); беруть участь у вебінарах, семінарах, тренінгах (Г.Розлуцька, В.Староста, О.Товканець) та в подальшому впроваджують отримані знання та уміння в освітній процес. Під час зустрічі з адміністрацією ЗВО ректор В.Смолянко повідомив, що університет сприяє професійному розвитку НПП завдяки укладанню договорів про співробітництво з українськими та зарубіжними ЗВО з подальшим проходженням у них стажування та підвищення кваліфікації викладачів; фінансуванню відряджень на наукові заходи. В УжНУ реалізуються власні програми підвищення професійного рівня НПП, зокрема: курси з вивчення іноземних мов, з питань академічної доброчесності, організації дистанційного навчання тощо. ЕГ підтверджує, що університет зацікавлений у професійному розвитку викладачів і створює умови для проходження ними стажування та підвищення кваліфікації, для організації та участі у наукових заходах.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Університет стимулює розвиток професійної майстерності НПП, залучених до викладання на ОП «Педагогіка вищої школи», завдяки різним інструментам: моральному (відзнака подяками, грамотами, присвоєння почесних звань) та матеріальному (преміювання, надбавки до заробітної плати) заохоченням. Ця інформація була підтверджена під час зустрічей з різними фокус-групами (із адміністрацією ЗВО, з академічним персоналом, із адміністративним персоналом). В УжНУ чинними є Положення про визначення рейтингів науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/29355>), Положення про преміювання авторів та авторських колективів за наукові дослідження, опубліковані в виданнях, які індексуються в БД Scopus та/або WoS в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26356>), Положення про почесне звання «Заслужений професор УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/29414>). Головний бухгалтер Р.Вовчанська

повідомила, що упродовж останніх років було відзначено таких НПП: Г.Розлуцьку (встановлено надбавку за результатами рейтингування у 2019/2020 н.р.); З.Ваколю, Г.Розлуцьку, В.Старосту (преміювано за статті, опубліковані в 2020–2021 рр. у зарубіжних виданнях, що мають імпакт-фактор); М.Опачко, Г.Розлуцьку (преміювано за захист дисертацій); Г.Розлуцьку (преміювано за перемогу в конкурсі «Краща монографія» у 2020 р.). ЕГ переконалася, що в УжНУ діє система заохочень НПП, яка стимулює розвиток їхньої професійної майстерності.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

До викладання залучені науково-педагогічні працівники високої кваліфікації. Роботодавці беруть участь в організації та реалізації освітнього процесу. В УжНУ здійснюється системна підтримка науково-педагогічних працівників, що сприяє їхньому професійному розвитку.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Епізодичне залучення зовнішніх професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців до проведення аудиторних занять. Експертна група рекомендує: систематично залучати до проведення аудиторних занять зі здобувачами зовнішніх професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Академічна та професійна кваліфікація науково-педагогічних працівників, залучених до викладання на ОП, відповідають установленим вимогам та дозволяють забезпечити визначені в ОП цілі та ПРН. Процедура конкурсного добору викладачів є чіткою та прозорою. Науково-педагогічні працівники систематично підвищують кваліфікацію в українських та зарубіжних ЗВО, а також під час неформальної освіти. В УжНУ функціонує система заохочень науково-педагогічних працівників. Проте відзначено епізодичне залучення до проведення аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

За результатами бесід із фокус-групами (зустрічі 3, 5), огляду матеріально-технічної бази ЕГ було встановлено, що фінансові, матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення в університеті є достатніми для досягнення визначених освітньою програмою цілей та ПРН. Здобувачі освітньої програми «Педагогіка вищої школи» мають змогу користуватись гуртожитком, медпунктом, бібліотекою, яка обладнана комп'ютерами, сучасними спортмайданчиком та басейном. Навчальний корпус, в якому здійснюється освітній процес ОП, має медичний кабінет, декілька кав'ярень, комп'ютерні класи, що використовуються як під час навчання, так і є в загальному доступі для реалізації власних потреб магістрантів у позанавчальний час; комп'ютери містять програмне забезпечення (раніше NVDA, наразі Windows 10) для слабозорих людей; деякі авдиторії обладнані проекторами, (загалом на балансі факультету суспільних наук п'ять проекторів); усюди є безкоштовний доступ до мережі WI-FI. Навчально-методичне забезпечення розміщено на сайті бібліотеки (електронний репозитарій (понад 35000 публікацій), фонд рукописів та стародруків (більше 20000), електронні ресурси та ін. (<http://www.lib.uzhnu.edu.ua/node/1>)). На сайті кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи розміщені анотації вибіркового дисциплін, навчально-методичні матеріали, робочі програми дисциплін (<https://cutt.ly/IEL7T7w>). У ЗВО є система персоналізованого навчального середовища Moodle. ЕГ мала змогу пересвідчитися у функціонуванні, використанні та наповненні цієї системи. Під час інтерв'ювання здобувачів та НПП (зустріч 3, 5) ЕГ переконалася, що всі суб'єкти навчання загалом задоволені доступністю навчально-методичного забезпечення та інформативністю електронних ресурсів. Наявність достатніх фінансових ресурсів для реалізації ОП підтверджується кошторисом (<https://cutt.ly/aEZqTYq>) та звітами (<https://cutt.ly/GEZqOoq>). Однак, ЕГ

констатує, що у ЗВО не проводиться опитування здобувачів ОП щодо їх задоволеності матеріально-технічною базою ЗВО.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Науково-педагогічні працівники та здобувачі ОП мають доступ до всієї інфраструктури ЗВО: навчальних корпусів, гуртожитку, спортмайданчику, басейну, бібліотеки, електронного каталогу, а також до наукометричних баз Web of Science, Scopus (підтверджено НПП та продемонстровано доступ до систем під час огляду матеріально-технічної бази), баз перевірки на текстові збіги «Strikeplagiarism», «Unicheck». Під час спілкування ЕГ було з'ясовано, що магістранти мають змогу знайти потрібну інформацію щодо організації освітнього процесу на сайті університету; безкоштовно опублікувати свої тези, користуватися репозиторіями (зустріч 5). Директор Наукової бібліотеки М.Медведь повідомила, що в університеті є підписки на фахові журнали, які є у вільному доступі для НПП та здобувачів (зустріч 9). Інженер факультету суспільних наук С.Тополянський під час огляду матеріально-технічної бази зазначив, що комп'ютери у комп'ютерному класі є загальнодоступними для всіх суб'єктів освітнього процесу. Крім того, у доступі є методичні матеріали та зразки магістерських робіт, що знаходяться в аудиторіях.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Онлайн-огляд матеріально-технічної бази університету та спілкування із фокус-групами дозволили ЕГ встановити, що освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів: наявні система протипожежної безпеки (вогнегасники та схеми), пункти охорони, двері широко відчиняються. У ЗВО діє медичний кабінет, де надається первинна медична допомога; соціально-психологічна служба (<https://cutt.ly/DEZefxy>), Центр гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування (<https://cutt.ly/LEZeRMF>), профком студентів (<https://cutt.ly/YEZeDkF>). Так, під час зустрічей 6, 9 керівники цих підрозділів повідомили, що ЗВО сприяє організації культурно-масових та культурно-просвітницьких заходів (онлайн квести, флешмоби, «студентська осінь», різні гуртки); профком студентів організував поїздку на Говерлу (зі слів голови профкому студентів факультету суспільних наук В.Поповича) тощо. Крім того, під час огляду матеріально-технічної бази було продемонстровано, що студенти мають доступ до басейну та спортмайданчику. Кафедрою загальної педагогіки та педагогіки вищої школи організуються конференції, міжкафедральні семінари, до яких можуть залучатися здобувачі ОП. Однак, ЕГ констатує, що у ЗВО не проводиться опитування здобувачів ОП щодо задоволення їх потреб та інтересів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Для надання освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної здобувачів вищої освіти в університеті діють «Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ „УжНУ”» (<https://cutt.ly/HEXtdXR>), «Положення про навчання студентів за індивідуальним графіком у ДВНЗ „УжНУ”» (<https://cutt.ly/5ECfIMw>), «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію» (<https://cutt.ly/IECf9vE>), «Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті» (<https://cutt.ly/bECgsBf>). На зустрічі ЕГ із здобувачами вищої освіти ОП було з'ясовано, що комунікація найчастіше здійснюється в онлайн-режимі за допомогою груп у Viber, електронної пошти, системи електронного навчання тощо. Консультативну, інформаційну підтримку забезпечують як НПП, так і студентська рада УжНУ. Така підтримка в основному стосується питань дотримання культури академічної доброчесності, участі в конференціях, виборі та коригуванні тем магістерських досліджень, організації освітнього процесу тощо. Соціальну підтримку здійснює соціально-психологічна служба (<https://cutt.ly/DEZefxy>), юридична клініка (<https://cutt.ly/tEZ4Qso>). Для інформаційної підтримки здобувачів вищої освіти ОП використовуються сайт університету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/>) та сайт кафедри (<https://cutt.ly/CEZ3IQo>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами визначено в «Порядку супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших мобільних груп населення в ДВНЗ „УжНУ”» (від 30.05.2018) (<https://cutt.ly/QEZ7ZAo>), «Правилах прийому до ДВНЗ „УжНУ”» (п.7) (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/4567>). Під час огляду матеріально-технічної бази, що використовується під час реалізації ОП, ЕГ встановлено наявність відповідних умов. Навчальний корпус, в якому проводяться аудиторні заняття за ОП, обладнаний пандусами та ліфтами, окремими вбиральнями, звуковими сигналами на

вході, коридори просторі. Крім того, п.7 «Правил прийому до ДВНЗ „УжНУ”» передбачено створення відповідних умов для проходження осіб з обмеженими можливостями вступних іспитів, творчих конкурсів та співбесід. Водночас слід відмітити, що у ЗВО немає кімнати матері та дитини. У ході зустрічей з'ясовано, що на ОП немає осіб з обмеженими можливостями.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Для реалізації політики вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО розроблено і діє «Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти» (<https://cutt.ly/ZEXe6hi>), «Етичний кодекс ДВНЗ „УжНУ”» (<https://cutt.ly/REXrmUj>) та «Антикорупційна програма ДВНЗ „УжНУ” на 2021–2022 рр.» (<https://cutt.ly/zEXtb8t>). У зазначених документах описано процедури вирішення питань, що стосуються конфлікту інтересів, корупційних правопорушень, дискримінації та сексуального домагання. Етапи вирішення конфліктів, що пов'язані з незадоволеністю підсумковою оцінкою, визначено в пункті 8.11 «Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ „УжНУ”» (<https://cutt.ly/HEXtdXR>), в «Порядку оскарження результатів (апеляції) оцінювання» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22967>). У ЗВО є скринька довіри. Під час спілкування із представниками студентського самоврядування голова первинної профспілкової організації студентів УжНУ О.Баран, повідомив, що під час опитування щодо якості викладання здобувачі відзначали факти порушення академічної доброчесності (корупцію). Ця інформація була надана ректорату і було прийнято рішення відсторонити таких викладачів від здійснення форм контролю. Таким чином, ЕГ переконалася, що в ЗВО існують реальні механізми протидії проявам академічної недоброчесності. Факти порушень академічної доброчесності на ОП на момент проведення акредитації відсутні. Однак, у ході спілкування ЕГ із здобувачами виявлено, що здобувачі частково ознайомлені з документами, що регулюють вирішення конфліктних ситуацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

ОП забезпечена матеріально-технічними ресурсами для реалізації цілей та програмних результатів навчання. У ЗВО створено умови для реалізації права на освіту людей з особливими освітніми потребами. В усіх суб'єктів навчального процесу є вільний безоплатний доступ до наукометричних баз Web of Science та Scopus, а також до програм перевірки на плагіат «Strikeplagiarism», «Unicheck». Бібліотека університету надає безкоштовні послуги здобувачам вищої освіти та викладачам, має власний репозитарій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Недостатня обізнаність здобувачів ОП із документами, в яких описано процедури вирішення конфліктних ситуацій, оскарження результатів оцінювання; недостатнє розуміння здобувачами їх практичного застосування. Обмежений перелік питань в анкетуваннях здобувачів, що не передбачає таких, які, зокрема, пов'язані із задоволенням потреб та інтересів, безпеки для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, задоволеності матеріально-технічною базою ЗВО. ЕГ рекомендовано: проводити серед здобувачів поглиблене опитування стосовно задоволеності освітнім середовищем, доступом до інфраструктури університету; виявлення їх потреб та інтересів.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Цілісність встановлених релевантних фактів та їх контексту дає можливість зробити висновок про загальну відповідність усіх підкритеріїв Критерія 7 встановленим вимогам. Утім ЕГ констатує наявність недостатнього ознайомлення здобувачів ОП із документами, що регулюють питання вирішення конфліктних ситуацій; відсутність опитувань серед магістрантів щодо безпеки для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, задоволеності матеріально-технічною базою ЗВО. Виявлені недоліки не є критичними та їхнє усунення сприятиме підвищенню якості навчання за ОП.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розробки, затвердження, моніторингу та систематичного перегляду ОП у ДВНЗ «УжНУ» описано у нормативних документах «Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм у Державному вищому навчальному закладі „Ужгородський національний університет”» (<https://cutt.ly/UEKuyr6>) та «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ „УжНУ”» (<https://cutt.ly/IEКууВВ>). У ході зустрічей зі здобувачами та роботодавцями ЕГ з'ясувала, що найчастіше пропозиції висвітлюються під час особистого спілкування, спільних заходів та опитувань. Водночас ЕГ зауважує, що в опитуваннях магістрантів (<https://cutt.ly/EECUOjC>) та роботодавців (<https://cutt.ly/6ECUF8h>) не передбачено питань, пов'язаних з конкретними пропозиціями щодо удосконалення ОП. У ЗВО є практика моніторингу щодо оцінювання дистанційного навчання очима студентів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/38404>), моніторингу якості освітнього процесу (<https://cutt.ly/QEJLVJe>), опитування викладачів та студентів в рамках Проєкту «Ініціатива академічної доброчесності» (<https://cutt.ly/JECIqzI>). Проєкт ОП опублікований на сайті відділу моніторингу якості освіти методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/21630>). Однак ЕГ відзначає недостатнє використання всіх механізмів надання пропозицій зацікавленими особами, зокрема, не передбачено використання сайту кафедри для зворотного зв'язку. На думку ЕГ, це обмежує можливості удосконалення ОП. Згідно із цілями та принципами Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) 2015 (<https://cutt.ly/lmhgHNL>), ЕГ рекомендує передбачити можливість здобувачам вищої освіти долучитися до проєктної групи з розроблення ОП (у «Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ „УжНУ”» (<https://cutt.ly/IEКууВВ>) зазначено, що «Проєктна (робоча) група складається з науково-педагогічних або наукових працівників, які працюють в Університеті за основним місцем роботи...», тобто участь здобувачів не передбачена.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час зустрічей 5, 6 здобувачі освіти ОП підтвердили, що залучаються до перегляду ОП через проходження опитування та інтерв'ювання. Голова студентської ради факультету суспільних наук К.Клопотар повідомила, що здобувачами було запропоновано започаткувати додаткові факультативні курси з іноземної (англійської) мови, їх пропозицію було враховано. Представники студентського самоврядування запевнили ЕГ, що беруть участь в інших процедурах забезпечення якості. Студентська рада разом із профкомом проводять опитування щодо оцінювання якості викладання, організовують наукові заходи та залучають до них здобувачів. Представники органів студентського самоврядування беруть участь у різних нарадах ЗВО, зокрема, нарадах керівного апарату та у засіданнях Вченої ради університету.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Залучення стейкхолдерів на ОП відбувається шляхом надання відгуків, рецензій, які додані до звіту СО (слід відмітити, що рецензії здебільшого мають одновекторне позитивне спрямування), проходження опитувань (<https://cutt.ly/qEJzZV6>), онлайн-зустрічей (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/pro-rozvitok-vishchoji-shkoli-z-prof-pryashivskogo-universitetu.htm>), участі у різних наукових заходах, особистого спілкування з представниками ЗВО. Зокрема, на зустрічі ЕГ з роботодавцями з'ясувала, що ними було запропоновано збільшити кількість годин на практичну підготовку здобувачів; удосконалити професійну підготовку шляхом проходження педагогічної практики у різних ЗВО; приділяти увагу розвитку навичок критичного мислення, активного навчання, самонавчання, умінням вирішувати проблеми (зі слів Я.Сивохопа, зустріч 8). Крім того, ЗВО залучає стейкхолдерів до головування на підсумковій атестації здобувачів.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ЗВО існує міжнародна асоціація випускників (<https://cutt.ly/oEmAN7t>), Центр кар'єри (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/student-career_center), а також Центр гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування (<https://cutt.ly/xEmA11g>). Збирання інформації щодо працевлаштування здійснює кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, а ведення бази даних про працевлаштування випускників здійснює Центр гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування. На зустрічах з

фокус-групами ЕГ було надано інформацію про те, що випускники ОП, зокрема, працюють в УжНУ, Закарпатському інституті післядипломної педагогічної освіти. Однак інформація щодо працевлаштування випускників ОП на сайті Центру гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування відсутня.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості вищої освіти в університеті забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки. Згідно з відомостями СО, робочою групою ОП були виявлені певні недоліки щодо її реалізації, зокрема: незначна кількість публікацій викладачів у виданнях міжнародних наукометричних баз даних (Scopus та Web of Science); відсутність розгалуженої та доступної для здобувачів вищої освіти процедури перевірки на академічний плагіат. Виявлені недоліки усувалися у процесі здійснення таких заходів: впровадження преміювання авторських колективів за публікації у виданнях міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science (Положення Про преміювання авторів та авторських колективів за наукові дослідження, опубліковані у виданнях, які індексуються у виданнях БД Scopus та/або Web of Science в ДВНЗ «УжНУ»); запровадження в університеті технічної перевірки на академічний плагіат (за допомогою спеціалізованої програми «Strikeplagiarism» та «Unicheck»). Крім того, під час зустрічі з представниками студентського самоврядування голова первинної профспілкової організації студентів УжНУ О.Баран навів приклад швидкого реагування на проблеми (див. критерій 6, підкритерій 6); завідувачка кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи І.Козубовська повідомила, що раніше незрозумілою була процедура оформлення та оплати залученим до проведення гостьових лекцій викладачам з інших ЗВО, однак ця проблема вже вирішена на рівні університету (прийнято рішення про погодинну оплату); декан факультету на фінальній зустрічі наголосив, що рекомендації ЕГ будуть обов'язково враховані для удосконалення ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Інформація щодо врахування зауважень і пропозицій попередніх акредитацій та результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти відсутня, оскільки ОП «Педагогіка вищої школи» акредитується вперше.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час аналізу нормативних документів та візиту ЕГ було встановлено, що в ЗВО формується культура якості: популяризується академічна доброчесність серед усіх учасників навчального процесу, забезпечується широкий доступ до програм з перевірки на плагіат «Strikeplagiarism», «Unicheck», створено Центр наукометрії та інформаційної підтримки освіти та досліджень; використовується розгалужена система матеріального заохочення НПП; дотримуються принципи (відповідності європейським і національним стандартам якості вищої освіти; системного підходу, який передбачає управління якістю навчання та якістю викладання на всіх рівнях освітнього процесу; здійснення моніторингу якості навчання та якості викладання) та процедури забезпечення якості. Внутрішня система забезпечення якості освіти передбачає діяльність відділу моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу (створення графіків підвищення кваліфікації, моніторинг якості освітнього процесу, проведення опитування «Дистанційне навчання очима студентів (2020–2021)», «Ініціатива академічної доброчесності (2020–2021)» тощо); студентської ради та первинної профспілкової організації студентів (опитування щодо якості викладання). Вчена рада університету визначає систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. НПП входять до складу робочої групи із перегляду ОП. Культура якості спостерігається також у намаганні ЗВО враховувати думки стейкхолдерів, досвід закордонних університетів, зокрема Пряшівського університету (Словаччина), Вісконського коледжу (США).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Забезпеченість дотримання процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми відповідно до чинних нормативних документів університету. Наявність у ЗВО Центру наукометрії та інформаційної підтримки освіти і досліджень. Широкий доступ до програм перевірки на плагіат (деканат, бібліотека, Центр наукометрії та інформаційної підтримки освіти і досліджень, керівники магістерських робіт).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Недостатній перелік питань в опитувальниках для різних категорій зацікавлених осіб, який повноцінно не відображає пропозицій щодо удосконалення ОП. Участь здобувачів вищої освіти у роботі проектної групи з розроблення ОП не передбачена. Недостатнє використання всіх механізмів надання пропозицій зацікавленими особами. ЕГ рекомендує: – доповнити перелік питань для опитування стейкхолдерів такими, які б відображали проблеми потенційного удосконалення ОП; – згідно із цілями та принципами Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) 2015 передбачити можливість здобувачам вищої освіти долучитися до проектної групи з розроблення ОП; – під час розміщення проектів ОП надавати інформацію зацікавленим особам про канали зворотного зв'язку.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОП «Педагогіка вищої школи» має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями Критерію 8. Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОП здійснюються відповідно до внутрішньої системи забезпечення якості освіти Університету. У ЗВО діє Центр наукометрії та інформаційної підтримки освіти і досліджень, який забезпечує доступ до міжнародних наукометричних баз даних (Scopus та Web of Science). Забезпечено широкий доступ (деканат, бібліотека, Центр наукометрії та інформаційної підтримки освіти і досліджень, керівники магістерських робіт) до програм перевірки на плагіат наукових праць та магістерських досліджень. Водночас відзначається відсутність можливості здобувачам вищої освіти долучитися до роботи проектної групи з розроблення ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На сайті ЗВО (розділ «Нормативні документи») оприлюднено правила і процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу. Зокрема, вони визначені: Статутом ЗВО (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268>), «Положенням про організацію освітнього процесу в ДВНЗ „Ужгородський національний університет”» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>), «Положенням про навчання студентів за індивідуальним графіком» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20152>), «Положенням про академічні відпустки, повторне навчання, порядок переведення, поновлення та відрахування студентів» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5953>), «Положенням про перезарахування кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20131>), «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966>), «Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22963>), «Порядком оскарження результатів (апеляція) оцінювання» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22967>), «Положенням про академічну доброчесність в ДВНЗ „УжНУ”» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>). Під час інтерв'ювання суб'єктів освітнього процесу (зустріч 5) ЕГ встановлено, що загалом правила і процедури є зрозумілими, під час реалізації ОП їх у цілому дотримуються.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сайті відділу моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу розміщено проект ОП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/21630>), однак ЕГ констатує, що на сайті відсутнє покликання на форму зворотного зв'язку, що, на думку ЕГ, обмежує можливості надіслати зауваження та пропозиції всіх зацікавлених осіб. Крім того, варто зазначити, що відсутнє публічне розміщення інформації від роботодавців та здобувачів щодо їхніх пропозицій з удосконалення ОП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та

компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Під час інтерв'ювання різних зацікавлених фокус-груп (зустріч 5, 6, 8) ЕГ встановила, що більшість заінтересованих осіб задоволені наповненням сайту. ЗВО висвітлює достовірну інформації щодо ОП: наведено достовірну інформацію про робочі програми обов'язкових освітніх компонентів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/35129>), анотації усіх вибіркових дисциплін (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/34829>), рецензії на ОП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/35783>), навчально-методичні матеріали (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/34982>). Актуальну ОП розміщено на офіційному сайті ЗВО у рубриці «Освітні програми» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/35231>), що є достатнім для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства. Однак, слід наголосити на тому, що на сайті немає архіву з ОП, який, на думку ЕГ, доречно було б вести із метою відстеження процесу удосконалення.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Прозорість і публічність правил і процедур, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Актуальність та вчасне оновлення інформації на сторінках сайту університету. Своєчасність розміщення проекту ОП та інформації щодо неї на сайті університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Недостатня організація зворотного зв'язку із стейкхолдерами для надання пропозицій щодо розміщеного на сайті університету проекту ОП. Відсутність архіву ОП на сайті ЗВО. Експертна група рекомендує: – розширити можливості для надання пропозицій стейкхолдерів; – створити архів ОП на сайті ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

На сайті ЗВО оприлюднено чіткі політики й процедури, що регулюють права й обов'язки учасників освітнього процесу. Сайт ЗВО інформативний. Водночас на офіційному веб-сайті разом з Проектом ОП відсутнє покликання на зворотній зв'язок, що ускладнює надання пропозицій усіх зацікавлених осіб; відсутній архів ОП. Виявлені недоліки не є критичними та їхнє усунення сприятиме підвищенню якості навчання за ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Драч Ірина Іванівна

Члени експертної групи

Юр`єва Катерина Анатоліївна

Гавриленко Тетяна Леонідівна

Тютюма Тетяна Сергіївна